

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA MAHRUĠA MILL-PARROĊÇA TA' SAN ĠORĠ — GĦAWDEX

Jannar - Frar 1988

Nru. 40

Il-Messaġġ ta' l-Arcipriet

MA NKUNUX INSARA TA' NOFS KEDDA

Il-Milied ġie u mar, u halla warajh memorji tassew sbieħ. Il-kampanja ta' ġbir li saret f'dawn il-jiem halliet mistaġġieħ lil kulhadd. Il-ġenerożità tal-Maltn u l-Għawdxin dehret fil-kobor kollu tagħha.

Dan liha jimliena bil-ferħ: meta wieħed jara kemm qlub ġenerużi għandu pajjiżna, u kif lesti dejjem li jgħinu lil min hu fil-bżonn. Izda ma nistgħux nieqfu hawn.

Waqt li kont qed naħseb fuq dan il-fatt, ftakart fi storja li qrajt f'it ilu ta' dak ir-raġel għani, izda fl-istess hin xħiħ, li kien joqgħod jiftaħar ma' sħabu li hu fil-Milied iqassam b'għaxar liri ħobz lill-fqar. Wieħed minn sħabu kien dlonk wieġbu "isma" tagħmel sew li tqassam dawk l-għaxar liri ħobz lill-fqar, izda il-fqar iridu jieklu s-sena kollha".

Ara ma rridkomx taħsbu li qed nippretendi li ta' kulljum jingabru dawk l-eluf kollha, jew inkella li nagħmlu hażin jekk nagħtu xi haġa milli l-Bambin ipprovidielna. Anzi, j'alla l-klub ġenerużi ma jieqfu qatt li jagħtu.

Izda jeħtieġ li nieħdu tagħlima wkoll: issib nies li għax forsi jagħmlu xi haġa tajba, bħal per eżempju li wieħed jitqarben kull l-ewwel ġimgħa tax-xahar, għax waħda ma tmurx torqod qabel tgħid ma nafx kemm il-kurunella, jew inkella għax wieħed jagħti tlett ċenteżmi fil-Knisja, jew l-oħra għax tixgħiel ix-xemgħiat, dawn tarahom iserrhu rashom li qed jagħmlu kull ma hu meħtieġ biex jogħġbu 'l Alla.

Issa għandna noqogħdu attenti li lil Alla nogħġbuh f'kollux u f'kull haġa; mhux meta jidhrilna aħna biss jew f'dak li jfettliha. Li nagħmlu tqarbina darba fix-xahar u imbagħad matul il-bqija tax-xahar naqilbu id-dinja ta' taħt fuq, ma jfisser xejn. Li nagħtu xi haġa tal-flus lil hutna l-fqar u mbagħad lil hutna l-oħra, ngħidu fuqhom, intertaqhom b'isiena, jekk mhux ukoll nobogħduhom, hi reliġjon taparsi.

Tinsewx: lil Alla nħobbu kif iridha Hu u mhux kif jaqbel liha.

Il-Festa ta' SAN ĠORĠ fl-Awstralja

Il-Festa ta' San Ġorġ f'St. Albans, Victoria, go l-Awstralja ser tiġi ċelebrata fl-4, 5, 6, ta' Marzu li ġej. Din il-festa qed tiġi organizzata fil-parroċċa tal-Qalb ta' Ġesù mill-Għaqda "THE GEORGIANS".

Fl-okkazzjoni tal-festa ta' San Ġorġ din is-sena ser jieħu sehem l-Isqof ta' Melbourne Rev. Fr. Peter Connors u ser jinsej il-panigierku Fr. Emanuel Bonello, saċerdot mix-Xagħra, Għawdex. F'din l-okkazzjoni ser jindaqq l-innu ta' Sunny Galea.

Fil-festi ta' barra li jibdw nhar l-Erbgħa 2 ta' Marzu li ġej ser jieħdu sehem diversi banded fosthom il-Maltese Own Band, Malta & Gozo City Band, St. Albans Melita Band u Banded oħra minn Sydney. Din is-sena ser jidher sett ta' pavaljuni u armar iehor.

Għal din il-festa jattendu dejjem folol kbar u aħna nawguraw lil "THE GEORGIANS" suċċess għal festa li ser jorganizzaw. F'dawk il-granet tal-festa aħna żgur ser inkunu magħqudin magħhom fil-ħsieb u l-imħabba li għandna lejn il-patrun tagħna SAN ĠORĠ MARTRI.

L-Istatwa ta' San Ġorġ ġewwa St. Albans waqt il-purċissjoni fil-festa tas-sena l-oħra.

"IL-BELT VICTORIA"

Revista ta' kull xahrejn

Ufficcju Editorjali: **Centru Parrokkjali San Gorg,
Triq Karitá — Victoria, Għawdex,
Tel: 556377****Membri Godda fil-Komunità Parrokkjali**

14.11.87:

CHARLENE, bint Joseph Vella u Josephine neè Pisani

15.11.87

ANDRÉ iben Dr. John Xuereb Curmi u Lina neè Scerri

15.11.87:

CHARMAIN, bint Mario Cassar u M'Concetta neè Attard

22.11.87:

GERALD, iben Joseph Agius u Maria Dolores neè Hili

29.11.87:

KIRSTEN-MARIE, bint John Cauchi u Mariella neè Xuereb

25.12.87:

SAVIO, iben Emanuel Spiteri u Carmen neè Farrugia

IMWIET

4.11.87: Gużeppi Spiteri

8.11.87: Karlu Grech

29.12.87: Mikelina Caruana

ŻWIGIJET

6.12.87: Paul Tabone (Kercem) u Doreen Attard.

12.12.87: Emanuel Attard (Xewkija) u Pauline Tabone

27.12.87: Vincenzo Leone (Italia) u Mary Rose Agius

Ġabra B'risq il-Community Chest Fund

Il-Management tat-Teatru Astra reġa ta prova oħra ta' kemm għandu għal qalbu l-istituti tal-karità u t-tfal ta' l-orfanatrofji f'Malta u Għawdex meta dan l-aħhar organizza gabra b'risq il-Community Chest Fund.

Nhar is-Sibt 19 ta' Diċembru il-Management tat-Teatru Astra hareġ bl-idea li jagħmel gabra oħra għall-karità, din id-darba b'risq il-Community Chest Fund, minn fost l-udjenza preżenti għal serata teatrali (il-kummiedja 'Jum It-Tieg') li kienet qed isir dak in-nhar. Anke jekk stess il-ġabra kienet waħda spontanja, xorta ngabret is-somma sabiha ta' Lm105.

Minn qalbnha nifirhu lil-Management ta' dan it-Teatru li qed juri bil-fatti li minbarra t-tixrid tal-kultura f'pajjiżna, għandu interess ukoll li jagħti l-għajjuna tiegħu lil dawk inqas ixurtjati minna.

Il-Madonna tas-Saħħa f'Għawdex

Fl-okkażjoni taż-żjara f'Għawdex tal-kwadru mirakoluż tal-Madonna tas-Saħħa, il-parroċċa tagħna organiżżat pellegrinaġġ għall-Knisja ta' San Franġisk tal-Patrijiet Konventwali fejn dan il-kwadru kien espost għall-qima. Il-pellegrinaġġ inżamm nhar is-Sibt 16 ta' Jannar 1988 u tmexxa minn Mons Arcipriet.

Editorjal:**Mis-Sinodu ta' l-Isqfijiet dwar il-Lajci**

Wara s-Sinodu ta' l-Isqfijiet dwar il-Lajci, li nżamm f'Ruma matul Ottubru li għadda, ġie mxandar dokument dwar din il-laqgħa mportanti. Punt Numru 10 ta' dan id-dokument huwa dwar 'Il-Parroċċa'.

F'din il-parti tad-Dokument tas-Sinodu jingħad hekk dwar il-parroċċa:

"Il-parroċċa, fi hdan id-djoċesi, hi l-post ordinarju fejn l-insara jiltaqgħu biex jikbru fil-fidi, jissieħbu fil-missjoni tal-Knisja u jgħixu fix-xirka ekkleżjali."

Għalhekk tajjeb li wiehed ifakkar li l-parroċċa għandha post mportanti hafla fil-hajja tad-djoċesi. Għalhekk aħna minn żmien għal żmien intennu li l-parroċċa tagħna hemm b'żonn li tkompli torganizza ruhha b'mod li dawn l-għajjiet imsemmija fid-dokument tas-Sinodu jintlaħqu. Ma hux Prattiku u lanqas għandu jkun li l-parroċċa iħares biss lejn il-parroċċa meta din tiċċelebra l-ħesta titulari. U biex dan ma jseħx qed nipprova nwaġmlu hiġitna kollha biex bil-għajjuna tal-meżzi moderni nilhqu kull tarf tal-parroċċa.

Id-dokument tas-Sinodu jkompli hekk:

"Aħna sodisfatti naraw il-parroċċa ssir xirka ta' komunitajiet, meta tkun iċ-ċentru dinamik u ta' gruppi u movimenti u komunitajiet li jimlewha hajja u li minnha jitmantnew."

U dwar dan il-paragrafu wiehed ta' min jistaqsi jekk dan hux dak li qed isir fil-parroċċa tagħna? Jew kulhadd qed jipprova johloq niċċa għalih u ma jimpurtah xejn minn dak li jkun qed isir fil-parroċċa, jekk ma jippruvax

ukoll jiehu postha? J'Alla dan il-paragrafu tas-Sinodu jinqara u jiġi studjat u aċċettat minn dawk il-gruppi u movimenti u komunitajiet li jiffurmuw parti mill-parroċċa tagħna.

Id-Dokument tas-Sinodu jagħlaq il-parti Nru. 10 dwar "Il-Parroċċa" b'dan il-kliem:

"Inheggu lil-lajci nsara kollha biex jiehdu sehem sħiħ fil-hajja tal-parroċċa tagħhom, bl-istudju tal-Kelma ta' Alla, biċ-ċelebrazzjoni ta' Jum il-Mulej, fil-Kunsill Parrokkjali u fis-suriet kollha ta' hidma u ta' apostolat li jkun hemm fil-parroċċa."

Dan l-aħhar appell mid-dokument tas-Sinodu nħossu li għandu jkun l-appell tagħna wkoll f'din l-ewwel ħarġa tar-rivista tagħna għa-sena 1988. Jeħtieġ u huwa b'żonnjuż u neċessarju li kull membru tal-parroċċa jagħti sehem ħaj fil-hidma tal-parroċċa. Mhux kulhadd hu mfassal biex jagħti l-istess xogħol. Kulhadd għandu d-doni tiegħu li jista' bihom iservi, imqar għal ftit hin fil-ġimgħa, fix-xahar, lill-parroċċa tiegħu. Ma nistgħux nħarsu lejn il-parroċċa bħala post mnejn nakkwista ċertifikat u nwarrabha minn ħajti għal kumplement. Jeħtieġ li l-parroċċani kollha, min b'mod u min b'ieħor, iħossu li jiffurmuw parti mill-parroċċa li tagħha huma membri biex mill-parroċċa jħossu li qed jikbru fil-fidi, jħossu li qed jissieħbu fil-missjoni tal-Knisja u jindunaw li qed jgħixu fix-xirka ekkleżjali. Dan hu l-awgurju tagħna għas-sena 1988.

(Nota: Is-sittiet tad-Dokument tas-Sinodu ġew mehuda minn IL-LEHM IS-SEWWA 28/11/87)

Hsieb Marjan**IL-FAMILJA MQADDSA**

O Familja Qaddisa
li għext
bejn l-erba' hitan
tad-dar ckejkna
ta' Nazareth;

O Knisja żghira
li fiha
saltnet l-imħabba
go tlett iqlub
indaf u safja;

Ja Omm Immakulata
mimlija bil-grazzja,
li kont fmohħ Alla
sa minn qabel fassal
l-gholjiet;

O Ġużeppi,
ir-raġel ġust,
li hallejt lil Alla
jaġħmel minnek
strument
li jistor
misteru hekk kbir;

Dettal mill-Kwadru tal-Familja Imqaddsa ta' G. Cali li jinsab fil-Bażilika tagħna.

O Ġesù, Salvatur tagħna,
Helliess tal-bniedem ilsir,
li nżilt mis-Sema
biex sirt bniedem bħalna,
u l-ġenna tifthilna,
halli wried Alla
nissejhu f'kull hin;

itgħu harsitkom
fuq il-familji tagħna,
harsuhom,
wennsuhom,
qaddsuhom,
sahhuhom
u thallu 'l hadd,
lil ebda halliel
jidhol go fihom
biex jisraq imħabbithom
u jkisser rabtiethom.
Aghmluhom
familji qaddisa
li fihom
isaltnu l-paci u l-ferħ.

Ħidma ta' fejda fost l-Għarajjes

Minn Ottubru li għadda reġgħet bdiet il-ħidma fost l-għarajjes u dawk li qed ihejju ruhhom għaž-żwieġ. Kull hmistax tinżamm laqgħa għal dawn il-koppji fiċ-centru parrokkjali tagħna. Din il-ħidma pastorali ta' siwi kbir fil-formazzjoni ta' familji tajbin qed jieħdu hsiebha l-Kan. Dun Joe Mejlak flimkien ma' Dun Ġużepp Farrugia.

Minn Ottubru 1987 'l hawn il-koppji kellhom diversi laqgħat b'suġġetti ta' interess partikolari minn kelliema diversi. Is-Sur Gorġ Cassar flimkien mas-Sunjura tiegħu kellmuhom dwar id-divertiment, waqt li Mrs Maria Grech u Mrs Luigi Vassallo kellmuhom dwar l-Imħabba fiż-Żwieġ u l-Ippjanar tal-Familja. Laqgħat oħra tmexxew mill-Arċipriet Mons. Carmelo Mercieca li tkellem dwar il-karattru; minn Patri J. Galdes S.J. li tkellem dwar l-hena fiż-żwieġ u minn Dun Manwel Curmi li spjega kif wiehed għandu jithejja tajjeb għaž-żwieġ.

Il-koppji kollha li qed jattendu regolarment dawn il-laqgħat ta' thejjiya għaž-żwieġ iltaqgħu flimkien għall-quddiesia minn Dun Ġużepp Farrugia li saret għalihom fil-

Il-grupp ta' l-għarajjes flimkien ma' l-Arċipriet, Dun G. Farrugia u Fr. J. Mejlak.

Knisja tal-Madonna fix-Xlendi nhar il-Hadd 10 ta' Jannar 1988, festa tal-Magħmudija tal-Mulej. Wara l-quddiesia, il-koppji, flimkien mal-Kan. Dun Joe Mejlak u Mons. Arċipriet Salv Borg, attendew għal ikla fir-Restaurant 'Il-Kenur'. Hafna mill-koppji għarajjes rebħu 'spot prizes', ġentilment mogħtija minn diversi hwienet tal-Belt Victoria.

EŻERĊIZZI TAR-RANDAN**Għall-Koppji Mizżewġa:**

Mis-7 sal-11 ta' Marzu: **Hin: fis-7.00 p.m.**

Predikatur: W.Rev. Patri Pawl Cremona,
Provinċjal tad-Dumnikani

Għaž-Żgħażaġh:

Mill-14 sat-18 ta' Marzu: **Hin: Fis-7.00 p.m.**

Predikatur: W.Rev. Patri Klement Azzopardi, Tereżjan.

Għall-Kulhadd:

Mill-14 sat-18 ta' Marzu: **Hin: fis-1.45 p.m.**

Predikatur: W.Rev. Mons. Ewkaristiku Sultana,
Arċipriet tax-Xagħra.

IL-MILIED FIL-PARROCCA TAGHNA

-Jiem ta' ferħ, tagħlim, koperazzjoni u sodisfazzjon-

Il-Milied minn dejjem kien żmien ta' ferħ u hena. Dan nistgħu nixdhru ahna li għexna dawn il-granet fil-parroċċa ta' San Ġorġ fejn rajna l-uċuħ dahkana tat-tfal iferrħu u jallegraw lil kulhadd; fejn rajna hierġa xmara ta' tagħlim tant adattat għal żminjietna; fejn rajna tant u tant koperazzjoni biex kulma ġie organizzat jirnexxi u fl-aħharnet fejn kull min stinka u ħadem kien sodisfatt.

In-Novena tat-Tfal

Bhas-sena li għaddiet, meta għall-ewwel darba ġiet organizzata n-novena tat-tfal fil-parroċċa tagħna, rajna mijiet ta' tfal minn kull rokna tal-Belt Victoria johonqu l-Bażilika tagħna. Matul in-novena ħadu sehem Dun Effie Masini, Dun Mario Grech u Dun Jimmy Xerri li tant adattaw ruhhom u mpenjaw ruhhom biex iwasslu l-messaġġ fil-priedki li għamlu lit-tfal. Dwar in-novena tat-tfal nixtiequ nagħmlu biss kumment wiehed. In-numru ta' tfal qed ikun kbir. Iżda l-għajruna biex ikollna iktar koperazzjoni fil-kant, fis-sorveljanza u l-xi affarijiet oħra stennejnha tikber. ukoll. Persuna wahda jew tnejn mhux dejjem ikunu kapaċi jlaħġqu ma knisja mimlija bit-tfal.

In-Novena tal-Kbar

Din is-sena n-Novena tal-Kbar fil-Bażilika saret mill-Arċipriet Emeritu Dun Ġużepp Borg Attard, il-Kanċellier tal-Kurja. Fil-priedki li għamel huwa mexxienja ma Marija l-din is-sena Marjana, lejn it-Twelid ta' Ġesù. Ezattament wara l-quddiesha tkantat kull ġurnata l-Alma u wara nqraw ħsieb jiet dwar il-Madonna li komplew saħħew il-messaġġ ta' dan il-jum tan-Novena. Dawn il-ħsiebijiet inkribu għan-Novena mill-Arċipriet Mons. Salv Borg fl-okkażzjoni tas-sena Marjana.

Presepu Ġdid

Fil-Milied ta din is-sena biex inkomplu nkabbru l-ferħ u l-hena ta' dawn il-jiem twaqqaf presepu fil-Bażilika li kien magħmul minn personaġġi kbar. Dawn l-istatwi saru mis-Sur Joseph Cutajar. Minn din ir-Rivista nroddu ħajr lil ROMA SHOPS talli offrew b'xejn il-bellus għall-ilbiesi tal-Madonna u ta' San Ġużepp u lil Mons. Anton Grech

Il-presepu li sar għall-ewwel darba fil-Bażilika.

Vella, Teżorier tal-Kapitlu li offra lil Bażilika Bambin antik biex jitgħiegh fil-maxtura ta' dan il-Presepu. Dan il-presepu sar fuq l-ideja tas-Sur Ġorġ Borg, membru ħabrieke tal-Kumitat Storiku Kulturali li kien mgħejjun minn Anton Zammit, minn Carmelo Tabone li hiet il-ħwejjeġ, minn M.A. Galea li ha ħsieb id-dawl u mill-Kan. Dun Ġużepp Borg, li għenu kontinwament.

Kompetizzjoni Tieqa-Gallerija

Għall-ewwel darba l-parroċċa tagħna organizzat kompetizzjoni għall-aħjar tieqa jew gallerija mżejna għal dawn il-granet. Dahlu numru sabiħ ta' kompetituri u r-rebbieħ, li ġie magħżul minn kummissjoni apposta ta' nies barranin magħżulin mill-Għaqda Mbieb tal-Presepu t'Għawdex kienet il-Familja Cassar ta' Assumption Street. Ir-rebbieħ ġie ppreżentati Trophy li jżommu għal sena, hamper mgħoti mid-Ditta Magro Foods Ltd, Imbid mogħti mid-Ditta Cittadella u Cake mogħti mis-Sur Wenzu Borg. Il-Bażi tal-kewkba tat-trophy inħadmet u ġiet regalata mis-Sur George Gauci.

Laqgħat ma' l-Isqof

Matul il-festi tal-Milied il-komunità parrokkjali tagħna kellha wkoll iċ-ċans li tiltaqa' ma' Mons Isqof Cauchi fi tliet okkażzjonijiet. Mons. Isqof mexxa Konċelebrazzjoni Pontifikali Solenni nhar il-Milied wara nofs in-nhar, kif ukoll Konċelebrazzjoni ta' Radd il-Ĥajr fl-aħħar jum tas-sena, meta ntona wkoll Te Deum. Nhar l-Erbgħa 30 ta' Diċembru 1987, Mons. Isqof kellu l-okkażzjoni jiltaqa' ma dawk kollha, li matul is-sena jagħtu s-sehem tagħhom fl-oqsma kollha tal-hidmet tal-parroċċa tagħna, waqt

jkompli p. 7

It-tfal waqt il-party.

Il-Parroċċa ta' SAN ĠORGĠ u l-Oratorju DON BOSCO

Mill-Kan. Dun Nikol Vella Apap

Din is-sena (1988) is-Salesjani qeghdin ifakkr u egluq il-mitt sena, mill-mewt tal-Fundatur tagħhom San Gwann Bosco. Il-Parroċċa tagħna ta' San Ġorġ hasset id-dmir li tfakkar ukoll din il-hraġja billi l-Fundatur ta' l-Oratorju Don Bosco fir-Rabat ta' Għawdex Dun Pawl Micallef (1897-1956) barra li kien qassis mill-kleru ta' San Ġorġ kellu l-uffiċċju ta' Sagristan Maġġur fil-Bażilika ta' San Ġorġ.

Dun Paul Micallef ma' Dun Aħwaj Mizzi S.D.B. u ma' Fr. F. Mangion S.D.B. flimkien ma' iżgħażaġ ta' l-oratorju u familjarji tiegħu.

Dun Pawl Micallef twieled fir-Rabat ta' Għawdex fl-24 ta' Jannar 1897 minn Pietru Micallef u Antonia mwielda Agius. Gie mgħammed mill-Arċipriet Felic Refalo fil-Knisja Parrokkjali ta' San Ġorġ. Il-parrinijiet kienu Anton Micallef u Marianna mart Mikiel Cefai. Tawh l-ismijiet ta' Pawl, Mikiel, u Anton.¹

Dun Pawl kien ġie ornat qassis fit-22 ta' Diċembru 1923 fil-Katidral ta' Għawdex is-sibt tal-Kwattru Tempri tal-Avvent mill-Isqof Mons. Fra Gann Marija Camilleri O.E.S.A.²

Dun Pawl Micallef kien għamel l-ewwel quddiesha sollenni fil-Knisja Parrokkjali ta' San Ġorġ illum Bażilika u Kolleġġjata fl-24 ta' Diċembru 1923 u għamillu l-paninġirku Mons. Arċipriet Alfonsu Marija Hili (1917-1943).³

Twaqqif ta' l-Oratorju DON BOSCO

Dun Pawl kellu f'isieb wiehed qaddis, dak li jġibor it-tfal mil-triqat tar-Rabat u jkompli jgħallimhom id-duttrina nisranija. Wara li Mons. Pawlu Cauchi waqqaf l-għaqda tal-Paggi ta' Gesù Sagramentat din l-għaqda kien għaddiet f'idejn Dun Pawl. L-Għaqda tal-Paggi kienet tiegħu sehem f'kull purċissjoni li kienet issir fir-Rabat 'Dun Pawl Micallef jimxi fl-aħħar.

F'Novembru tas-sena 1933 l-Arċipriet Alfonsu M.Hili reha t-tagħlim tad-duttrina f'idejn Dun Gużep Spiteri, u Dun Pawl Micallef. Bil-permess ta' Mons. Isqof Mikiel Gonzi (1924-1943) kienet issir għabra fil-quddiesha tat-8.15 a.m. li ssir kulljum fil-Knisja Parrokkjali ta' San Ġorġ. Is-

somma ta' l-ewwel għabra kienet laqieq għal 11s.1/2d. Dun Pawl kien jixtri s-santi u domnmi biex iqassamhom b'xejn lit-tfal.

Hawn ta' min ifakkar ukoll li meta kien jinbena l-Oratorju Don Bosco (1946-1949) bil-permess ta' Mons. Isqof Gużep Pace (1944-1972) il-ġbir li kien isir fil-quddiesha tat-8.15 a.m. fil-Bażilika ta' San Ġorġ baqa' jmur għall-b'nonnijiet ta' Oratorju Don Bosco.³

Dun Pawl Micallef kien fetaħ l-ewwel 'Dar' għat-tfal fl-1 ta' April tas-sena 1934. Minhabba li din id-dar kienet, Dun Pawl fis-sena 1936 kera oħra f'Triq Pietà (illum triq Mons. Farrugia). Dawn iż-żewġ idjar jġu tefa ta' għebra mill-Bażilika ta' San Ġorġ. Fis-sena 1936 kienet saret il-vara ta' San Gwann Bosco, xogħol l-istatwarju Għawdx-Rabti Wistin Camilleri (1885-1979). Kien hallas għal din il-vara Dun Pawlu Micallef. Ta kull sena għall-festa ta' San Gwann Bosco li taħbat fil-31 ta' Jannar, Dun Pawl kien jiehu din il-vara fil-Bażilika ta' San Ġorġ, titpoġġa fuq il-presbiterju fl-anglu tal-pilastru maġġur in-naħa tal-wanġelu fejn kienet issir quddiesha Kantata u titkanta l-quddiesha 'Missa de Angelis'. Min qiegħed jkteb kien wiehed minn dawk it-tfal li kienu jieħdu sehem f'din il-quddiesha. It-tfal ta' l-Ewwel Tqarbina kienu jersqu jittqarbnu.⁴

Dun Paul ma' Fr. Mangion S.D.B. Tidher ukoll Miss Martina Micallef li liha nroddu hajr għar-ritratti ma' dan l-artiklu.

Dun Paul ma' Dun Karm Attard S.D.B. missjunarju fl-Indja.

Dun Paul Micallef ma' wiehed min-neputijiet.

DON BOSCO: il-Qaddis tat-Tbissima

**Mitt Sena
minn
mewtu
1888-1988**

Matul din is-Sena, mad-dinja kollha qed jiġi ċċelebrat l-Ewwel Ċentinarju mill-mewt tal-kbir qaddis San Ġwann Bosco, l-Imġallem tat-tfal u taż-żgħażgħ. Peress li l-parroċċa tagħna ta' San Ġorġ, kienet dik il-parroċċa li fiha kienet issir il-festa ad unur tiegħu, qabel ma nbena l-Oratorju Don Bosco, hassejna li aħna ukoll għandna nagħtu l-kontribut tagħna, billi f'kull haġra tar-Rivista tagħna matul din is-sena ngbiu xi haġa dwaru.

Meta l-qniepen daqqew wehidhom

Għal bidu, meta Don Bosco beda jaqqa' lit-tfal ta' Turin, ma kellux post fejn jiġborhom. Biex tagħqad, hadd ma riedhom qribu, peress li kienu tfal imqarbin għall-aħħar. Allura, Don Bosco ddecieda li ta' kull nhar ta' Hadd, jingabru l-pjazza u mbagħad jerhulha lejn il-kampanja.

Darba, kien Hadd il-Palm, 5 ta' April 1846, Don Bosco u ruxxmata tfal telquha bil-mixi lejn kappella żgħira barra l-Belt, jisimha **Madonna di Campagna**. Din kienet kappella ta' Kunvent fejn kienu jgħixu ftit patrijiet.

Fit-triq, Don Bosco u t-fal qalu r-rużarju għal-lest, u kantaw il-litaniya u xi innijiet tal-Madonna, dejjem bil-hsieb li jitolb lill-Madonna tgħinu biex isib post stabbli għat-tfal tiegħu.

X'hin it-tfal waslu fuq it-trejra li tagħti għall-kappella, bdew jisimgħu l-qniepen idoqqu bħallikieku kienet nhar ta' festa. Don Bosco feraħ: "Tgħid xejn!", qal, "almenu dawn il-patrijiet qegħdin jilqgħuna bid-daqq tal-qniepen".

X'hin waslu, Don Bosco mar ikellem lill-Pirjol biex jirringrazzjah. "Grazzi hafna", qalu. "Inti wisq gentili biex tilqagħna sa bid-daqq tal-qniepen!"

"Imma aħna ma daqqejniex qniepen," żgurah il-pirjol. "Anzi l-kampnar huwa msakkar bil-muftieħ!"

Allura l-qniepen daqqew wehidhom"? staqsa Don Bosco.

"Ma nafx", wiegħeb il-pirjol. "Imma fostna hadd żgur ma tela' fuq il-kampnar, għax il-muftiħ qiegħed imdendel hawn, fil-kamra tiegħi".

Don Bosco ħa dan il-fatt stramb bħala sinjal mis-sena li l-Madonna din id-darba kienet ser tisma' talbu.

Filfatt, hekk kif kien qed jitolb waħdu fil-kappella ftit wara, Pankrazju, raġel itemtem li kien jagħmilha ta' sensal messlu spaltu, u qalu li ċertu Frangisk Pinardi kellu daqsxejn ta' għalqa fit-truffiet ta' Torin, fl-inħawi msejja Valdocco, u fiha kellu maħżen għas-silla li kien lest li jbiegħulu. Don Bosco qabeż bil-ferħ. Il-Madonna dak in-nhar kienet semgħet talbu.

Ben Gazzara fil-parti ta' Don Bosco fil-film li qed jinħadem mir-RAI għad-ċentinarju.

ŻMIEN IR-RANDAN

Il-Liturġija tar-Randan

Fl-ewwel żminijiet tal-Knisja, ir-Randan kien żmien, li fih il-katekumeni, jiġifieri dawk li jkunu se jingħammdu, kienu jgħeju ruħhom bit-tagħlim, bit-talb u bil-penitenza biex ikunu jistgħu jircievu l-magħmudija fil-lejl tal-Għid il-Kbir. F'dan iż-żmien tar-Randan, jeħtieġ li ngħixu u niċċelebraw l-Ewkaristija b'dawn id-dispożizzjonijiet:

- Nissieħbu ma' Ġesù fil-mixja tiegħu fid-deżert, biex kif huwa rebah il-qawwiet tal-ħażen bit-talb u l-penitenza, hekk aħna wkoll nirbhu t-tentazzjonijiet tal-ħażen li magħhom niltaqgħu f'ħajjtna. Huwa ż-żmien li nindmu u nikkonvertu dejjem aktar mill-ħażen tagħna.

- Nitolqu l-ħażen biex induru lejn Alla f'ubbidjenza ta' wied u lejn hutna f'imħabba li taf tgħin u taqdi. Huwa ż-żmien li fih noffru lina nfnisna ma' Kristu f'sagrificju ta' mħabba lejn Alla u lejn xulxin.

- Ngħixu d-dmirijiet tal-ħajja ġdida li rċevejna fil-

magħmudija. Bil-qawwa ta' l-Ispirtu s-Santu, ngħixu l-ħajja ta' Kristu Rxox, għall-glorja tal-Missier.

Kif jitqassam ir-Randan.

1. Żmien ir-Randan jibda mill-Erbgħa ta' l-Irmied u jintemm qabel il-**Quaddiesa ta' l-Ikka tal-Mulej** li ssir filgħaxija ta' Hamis ix-Xirka. Il-ġimgħa ta' qabel il-Għid tissejjah il-**Ġingħa Maqadsa**: tibda nhar **Hadd il-Palm**.
2. Il-Hdud id-żmien insibuhom bħala Hdud tar-Randan. Is-sitt Hadd insejgħulu **Hadd il-Palm fil-Passjoni tal-Mulej**. Dawn il-Hdud jirbħu fuq il-festi u fuq is-solennitajiet l-oħra kollha.

Il-lewn liturġiku tar-Randan hu vjola bħala sinjal ta' penitenza. Għat-tielet Hadd (**laetare**) jista' jintuza l-lewn roża. F'**Hadd il-Palm** il-lewn ikun aħmar.

Nhar l-Erbgħa ta' l-Irmied u l-Ġingħa l-Kbira huma jiem ta' sawm u astinenza mil-laħam.

ROKNA GHAT-TFAL

Għeżieġ tfal,

Nahseb li bħali taqraw u tisimghu dwar il-paċi u fuq kemm hawn b'żonnha fid-dinja. Imma mill-aħbarijiet li jasluna, naraw li minflok paċi, għandna għied u gwerer. Barra minn hekk, mhumiex fiti dawk li jgħidli li jekk tiġi gwerra nukleari, allaharesqatt, il-bnedmin kollha jmutu.

Tgħid għaliex għad m'għandniex paċi dejjiema? Għaliex mhux kull pajjiż ikollu l-paċi u jkun hieles mill-vgħolenza? Għaliex mhux il-bnedmin kollha għandhom il-paċi bejniethom? Tgħid ma jafux x'inhi paċi?

Il-paċi hija bħal tifla żgħira żgħira li trid l-għajnuna ta' kulhadd. Kulhadd irid jgħinha tikber, min b'haġa u min b'ohra. Wiehed malajr jista' jagħmilha l-hsara, iġegħilha tbahti... u jekk tbahti hi, inbatu aħna wkoll.

Fejn tkun il-paċi?

Il-paċi tkun fil-iskola, fil-klassi, fil-familja, ecc., meta kulhadd jagħmel dmiru sewwa u jicra' l-imħabba.

Il-paċi tkun f'dawk in-nies li jħabblu rashom u jaħdmu bla waqfien, forsi b'sogru ta' haġjithom, biex iwaqqfu l-vgħolenza kif ukoll jgħinu lid-drogati, li jistudjaw mezzi godda biex jgħinu lid-marid ifiq mill-mard ikrah u li jaħdmu biex itaffu l-vgħieġ ta' haddieħor.

Il-paċi jħerrduha dawk li jaġhtu hinhom u jgħinu lil dawk li jxossuhom imdejġin u mwarbin.

Il-paċi tistgħu xxerrduha intom it-tfal meta l-kbar ma jsibux hin biex jismigħu d-diffikultajiet tagħkom u intom xorta waħda tibqghu tkantaw u xxerrdu l-ferħ ma kullimkien.

Il-paċi tinsab fil-qalb ta' dawk kollha li jagħmlu minn kollox biex jaharbu dak kollu li jwaqqagħhom fid-dnub, biex jibqghu dejjem hbieb ma' Alla, għax fejn hemm Alla, hemm il-paċi.

Tata', tfal, u nawguralkom li tkunu kapaċi tagħmlu xi haġa tajba halli tgħinu l-paċi tikber u tixtered.

Iz-Ziju Peppi

jaqbad min p. 5

L-opra li waqqaf Dun Pawl Micallef, iġifieri l-Oratorju Don Bosco, maż-żmien tat ukoll il-frott, għaliex kien hemm żgħażaġh li haddnu l-istat saċerdotali. Il-lum ukoll mill-Parroċċa ta' San Ġorġ hemm xi żgħażaġh li dahlu mal-Familja Salesjana, halli għada pitgħada jkunu saċerdoti u jaħdmu skond l-ispirtu ta' Don Bosco għall-edukazzjoni nisranija u ċivika qalb iż-żgħażaġh.

Kien ukoll ġest sabbih u qaddis meta wara li l-Kardinal Salesjan Rosario Jose' Lara ordna saċerdot lid-Djanku salesjan Fabio Attard mill-Parroċċa ta' San Ġorġ fil-Bażilika tagħna nhar is-sibt 4 ta' Lulju 1987 wara l-funzjoni, Fr. Charles Cini S.D.B. offra lil Bazilika ta' San Ġorġ tliet relikwiji li huma: ta' San Gwann Bosco kif ukoll ta' San Domenico Savio, u ta' Santa Marija Mazzarello, żewġ qaddisin ohra salesjani.⁵

Referenzi

¹ Arkjuju Bażilika San Ġorġ. Lib. Bapt. Par. li. Ecl. Sanati Georgii M. Vol. 13. p. 168.

² Arkjuju Kurja ta' l-Isqof Rabat Għawdex. Libro Sacre Ordinazioni.

³ Kan. Dun Nikol Vella Apap. "Kitbiet Storici fuq Għawdex". Ms. Vol III

⁴ L-Istess.

⁵ Kan. Dun Nikol Vella Apap. "Kronaka". Ms. Vol. 18. p. 63.

jaqbad min p. 4

riċeviment li sar fis-sala taċ-ċentru parrokkjali. F'din l-okkazzjoni Mons. Arcipriet irringrazzja lil kulhadd għas-sehem tiegħi fi hdan il-parroċċa. Kienu mistiedna għal dan ir-riċeviment il-Kapitlu u l-Kleru, Seminaristi, Kunsill Parrokkjali, membri tad-diversi Kumitati, distributuri tal-Buletin, delegazzjoni mill-Banda "La Stella" u oħrajn.

Attivitajiet ohra

Ma rridux inħallu barra l-priedka simpatika li t-tfaljen IAN PORTELLI għamel eċatt qabel bdiet il-Konċelebrazzjoni Solenni fil-lejl tal-Milied. It-tfal tal-parroċċa li attendew għan-novena kellhom biljeġt b'xejn għal film fit-Teatru Astra u ta' dan nringrazzjaw lill-Management. Barra dan it-tfal kollha ttiehdu jaraw diversi presepej u ġie organizzat għalihom party kbir li fih dawk kollha li attendew ingħataw premju. Minn dawk il-kolonni nringrazzjaw lil dawk id-ditti li offrew rigali u helu mingħand ditti Maltin. Qabel ngħalqu nroddu haġr lil Dun Effie Masini, lil Dun Louis Bezzina u lil Kan. Dun Gużeppe Borg għall-għajnuna tagħhom biex setghu jirnexxu l-attivitajiet organizzati għat-tfal.

J'Alla dawk kollha li għenu f'dawn l-attivitajiet tal-Milied organizzati fil-parroċċa tagħna jġu imitati minn oħrajn biex ikollna dejjem iżjed hidma fejjedha b'nisq il-parruċċani tagħna.

Is-Sur Frankie Cassar rebbiefi ta' l-isbah tieqa jirċievi l-trophy mingħand Mons. Arcipriet.

DONAZZJONIJIET GħAR-RIVISTA

Maria Grech - Lm 2
Dun Anton Cefai - Lm 2
Dun Koronat Grima - Lm 2
Familja Scicluna - Lm 3
Mr. George Borg (Canada) - 5 Can \$
Mr Alfred Gatt (Australia) - 50 Aust \$

L-OPRA FIT-TEATRU ASTRA

Żewg rappreżentazzjonijiet operistiċi li mijiet kbar ta' Maltin u Għawdxin qegħdin jistennew b'herqa liema bhala huma żewg opri lirċi li it-Teatru Astra se jippreżenta minn hawn u f'it gimgħat oħra: L'Elisir D'Amour u Lucia di Lammermoor. L-opri, it-tnejn kapulavur tal-kompożitur Taljan Gaetano Donizetti, se jinżammju l-Gimgħa u s-Sibt, 26 u 27 ta' Frar rispettivament.

L-interess f'dawn iż-żewg produzzjonijiet kiber mhux f'it wara li t-Teatru Astra habbar l-ismijiet tal-artisti ewlenin li se jinġiebu minn l-Italja biex jinterpretaw il-partijiet prinċipali. Bil-kollaborazzjoni tal-Impresa Fasano ta' Ruma, li magħha saru l-arranġamenti kollha għall-preżentazzjoni taż-żewg opri, il-Management tat-Teatru Astra irnexxielu jattira ismijiet kbar fil-qasam operistiku, kantanti stabbli li jgawdu reputazzjoni għolja fost id-dilettanti tal-opra fil-Italja.

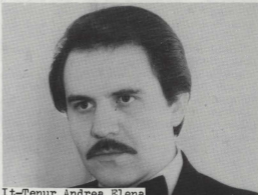
Is-Sopran Miriam Gauci

Dawn jinkludu lis-Sopran Tiziana Ducati, it-Tenur Andrea Elena, il-Baxx Bernardino Di Bagno u l-Baritonu Lereto Giorgio. Dawn il-kantanti għandhom karrera kbira warajhom, b'esperjenza mill-isbaħ f'uhud mill-aqwa teatri tad-dinja. Magħhom nistghu nżidu lis-Sopran rinomata Miriam Gauci, ikkunsidrata fil-mument bhala l-istilla Maltija tal-opra barra minn Malta. Minkejja l-età għažughha tagħha, Miriam diġa' għamlet isem kbir fil-qasam operistiku internazzjonali, fejn kellha l-hila tidher fl-aqwa teatri tal-opra u tippartecipa flimkien ma' uħud mill-akbar artisti. Kull darba li deheret ma kisbitx kief unuri u ġieħ għall-wirjiet stupendi tagħha.

Bla dubju, is-sehem ta' dawn l-artisti ċelebri, flimkien ma' kantanti oħra lokali bħal Joe Huber, Mary Galea, Brian Cefai, Lino Attard, Marie Therese Vassallo u Jimmy Mifsud se jagħmel minn dawn iż-żewg opri, żewg produzzjonijiet kbar li jkomplu jagħmlu ġieħ lit-Teatru Astra u li *Gzirtina*.

Jidderiegi iż-żewg opri Mro. Joseph Vella, surmast ta' hila liema bhala li m'għandu b'żonn ebda introduzzjoni fostna. L-għażla tas-Surmast Vella fit-treġġja taż-żewg opri giet saħansitra mfahħra mill-istess Impresa Fasano li tara fih direttur eċċezzjonali f'dik li hija direzzjoni mużikali. Mro. Vella se jidderiegi orkestra ta' madwar 55 mużiċist.

Is-set kollu taż-żewg opri nġieb minn Ruma. Fil-fatt bhaliessa fuq il-palk tat-Teatru Astra għaddejja hidma intensiva minn 'crew' kbir ta' nies biex jinbena x-xenarju għal L'Elisir u Lucia. Xejn anqas attiv huma għadd ta' hajjata nisa li ġentilment offrew is-servizzi tagħhom biex

It-Tenur Andrea Elena

iħejju l-kostumi, li hafna minnhom wkoll inġiebu minn l-Italja.

Thejġijiet oħra li issa ilhom li nbdew huma l-kunċerti tal-korijiet għall-irġiel u n-nisa separatament, biex 'il quddiem jingħaqdu flimkien. Il-kor se jkun iffurmat minn l-aħjar-element ta' kantanti lokali.

Il-Management tat-Teatru Astra qed jagħmel minn kolloxx biex din id-darba wkoll jikseb suċċess biż-żewg opri li se jtellja'. Kelliemi għall-Management assigura li kemm L'Elisir D'Amour kif ukoll Lucia Di Lammermoor mistennija jkunu żewg produzzjonijiet li se jfakkrur: eġhluq l-20 sena mill-ftuħ tat-Teatru Astra.

Fl-Għażla ta' Vanganza għas-Sajf li ġej....
Toqgħodx taħsisba Darbtejn....

Joffrulek wiehed minn dawn it-Tours meraviljużi
1. 28 ta' Lulju - 9 ta' Awissu (13-il Jum)
FRANZA (Lourdes), SPANJA (Barcelona), l-ITALJA
2. 31 ta' Lulju - 9 ta' Awissu (10 Ijiem)
GERMANJA - AWSTRJA - UNGERJA

ASTRA TOURS

3. 4 ta' Awissu - 13 ta' Awissu (10 Ijiem)
L-ITALJA (Venezja, Verona, Ruma) - AWSTRJA
(Innsbruck)
4. 16 ta' Awissu - 30 ta' Awissu (15 il-Jum)
GERMANJA - NORVEĠJA - ŻVEZJA - DANIMARKA

Għal iktar dettalji ċemplu: John Portelli Ent.
Tel: 556236, 556035, 627016
Paul M. Cassar Tel: 551004.